

Pochwały są bardzo istotnym aspektem w wychowaniu dzieci. Dzięki nim pociecha nadbiera wiary we własne możliwości i skuteczniej radzi sobie z problemami. Chociaż dobre chwalenie wcale nie jest takie łatwe może przynieść wiele pozytywnych efektów w zachowaniu dzieci.

Większość rodziców i wychowawców twierdzi, że nie należy zbyt często chwalić dzieci, gdyż nie wpływa to korzystnie na ich zachowanie. Natomiast wiele badań psychologicznych temu zaprzecza uważając je za potrzebne i istotne. Najczęstszym błędem dorosłych jest zwracanie uwagi dzieciom na ich błędy, słabości, przewinienia. Twierdzą, że nieskomentowanie złego zachowania jest przyzwoleniem. Natomiast zbyt rzadko przywiązują uwagę do zachowań dobrych uznając je za właściwe i nie wymagające poprawienia. Taka postawa dorosłych uczy dzieci dostrzegania negatywnych stron, krytykanctwa, narzekania zamiast optymizmu i życzliwości. Częstsza krytyka niż pochwała jest widoczna także w dorosłym życiu, nie chwalą nas szefowie, przyjaciele, współmałżonkowie.

Nie za każdym razem jednak chwalenie przynosi zamierzony skutek. Dzieci znakomicie potrafią odróżnić sztuczną pochwałę od tej faktycznie zasłużonej, dającej zadowolenie i dumę. Niezasłużona pochwała prowadzi do tego, że dziecko będzie wątpić w wiarygodność osoby chwalonej lub podejrzewać ją o próbę manipulacji (np. mama jest dla mnie bardzo miła, na pewno chce abym coś dla niej zrobił).

Dobra pochwała to nie tylko zauważenie czegoś pozytywnego i rzucenie zdawkowego Pięknie! Wspaniale! Należy konkretnie powiedzieć za co się chwali, dzięki temu dziecko dostaje informację, że to, co robi, jest dobre i zachęca go to do działania. Wpływa także na jego pewność siebie i powtarzanie dobrych zachowań w przyszłości. Podsumowując, aby chwalenie zaprocentowało w przyszłości należy zapamiętać kilka zasad:

- trzeba chwalić z rozważą - za to co ważne, a nie za wszystkie błahostki;
- doceniać nie tylko efekt końcowy, ale też trud i pracę dziecka;
- być uczciwym w stosunku do dziecka;
- pomagać w osiągnięciu celu, ale nie wyręczać go;
- unikać pochwały, w której ukryte jest wcześniejsze niepowodzenie dziecka (np. *dzisiaj nie gramoliliś się przy śniadaniu tak jak wczoraj*);
- doszukiwać się okazji do częstych pochwał, co zachęci małego człowieka do pracy nad sobą;
- przede wszystkim pamiętać o tym, że każde dziecko zasługuje na pochwałę i okazywanie miłości nawet jeśli jest to dla nas trudne;

Opracowała na podstawie dostępnej literatury
mgr Monika Wiśniowska